

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Επιμέλεια σύνταξης: Ε. Αδαμαντίδου, Δ.Ν., Δικηγόρος, Προϊσταμένη ΜοΠαΔιΣ

Επιμέλεια ύλης: Φ.- Ε. Γεωργαλής, Δικηγόρος, ΜΔΕ, Επ. Συνεργάτης ΜοΠαΔιΣ
Γ. Καπετάνιος, Δικηγόρος, ΜΔΕ, Επ. Συνεργάτης ΜοΠαΔιΣ

Περιεχόμενα τεύχους

Τροποποίηση των κατώτατων ορίων εφαρμογής των οδηγιών	1
Παράταση υποχρέωσης δημοσίευσης στον τοπικό τύπο	1
Δεν παρατείνονται οι ρυθμίσεις για συμβάσεις αντιμετώπισης της πανδημίας	1
ΚΟ 28 ΕΑΔΗΣΥ για την εμπιστευτικότητα στις δημόσιες συμβάσεις	2
Συνδρομή παραχωρησιούχων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης	2
Μισθώσεις σε περίπτωση κατάστασης ανάγκης	2
Συμφωνίες πλαίσιο που συνάπτει η ΓΔΔΣ ως ΕΚΑΑ	2
Καθορισμός ΔΤΚ Δεκεμβρίου 2023	2
Διεύρυνση του ελέγχου ΔΑΠ και ΔΑ ΣΣ ΚΑΠ	2
Ορισμός ΙΦΕ σε συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις του Υπουργείου Υγείας	3
Νομολογία ΔΕΕ	3

Τροποποίηση των κατώτατων ορίων εφαρμογής των οδηγιών

Δημοσιεύθηκαν οι Κανονισμοί της ΕΕ με αριθμούς 2495, 2496, 2497/2023, με τους οποίους τροποποιούνται για το χρονικό διάστημα από 01.01.2024 έως 31.12.2025 τα κατώτατα όρια εφαρμογής των οδηγιών 2014/24, 25, και 23 αντίστοιχα.

Τα νέα όρια της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ανέρχονται:

α) Για δημόσιες συμβάσεις έργων στο ποσό των 5 538 000 ευρώ.

β) Για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών) που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές, στο ποσό των 143 000 ευρώ.

γ) Για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών) που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές, στο ποσό των 221 000 ευρώ.

Αντίστοιχα, τα νέα όρια της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ανέρχονται:

α) Για συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών), καθώς και για τους διαγωνισμούς μελετών, στο ποσό των 443 000 ευρώ και

β) για συμβάσεις έργων, στο ποσό των 5 538 000 ευρώ.

Τέλος, το νέο όριο της οδηγίας 2014/23/ΕΕ για τις συμβάσεις παραχώρησης ανέρχεται στο ποσό των 5 538 000 ευρώ.

Παράταση υποχρέωσης δημοσίευσης στον τοπικό τύπο

Η κατάργηση της υποχρέωσης των αναθετουσών αρχών να δημοσιεύουν προκηρύξεις δη-

μοσίων συμβάσεων στον τοπικό τύπο, όπου αυτό απαιτείται, μετατίθεται για την

01.01.2026 (α 57 ν.5079/2023).

Δεν παρατείνονται οι ρυθμίσεις για συμβάσεις αντιμετώπισης της πανδημίας

Χορηγείται παράταση ισχύος για τις ειδικές ρυθμίσεις στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας, από τις οποίες

όμως εξαιρούνται πλέον οι ρυθμίσεις του α 88 ν.5034/2023 σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις. Συνεπώς, η χρο-

νική ισχύς των τελευταίων δεν παρατείνεται (α 66 ν.5079/2023). Ωστόσο, παρατείνεται μέχρι 29.02.2024 η ισχύς των

συμβάσεων που έχουν συναφθεί από την ΓΓ Πολιτικής Προστασίας για την διάθεση των εμβολίων στα εμβολιαστικά κέντρα της Επικράτειας. Στην θέση της αναθέτουσας

αρχής υπεισέρχεται εφεξής το Υπουργείο Υγείας, το οποίο μπορεί να συνάπτει και νέες συμβάσεις με το ίδιο ή παρεπόμενο αντικείμενο (υπηρεσίες αποθήκευσης, φύλα-

ξης, μεταφοράς κ.ά.). Στην περίπτωση σύναψης νέων συμβάσεων οι παραταθείσες συμβάσεις παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν (α 67 ν.5079/2023).

ΚΟ 28 ΕΑΔΗΣΥ για την εμπιστευτικότητα στις δημόσιες συμβάσεις

Δημοσιεύθηκε η νέα ΚΟ 28 της ΕΑΔΗΣΥ με την οποία παρέχονται διευκρινίσεις επί του ισχύοντος

πλασίου για την εμπιστευτικότητα πληροφοριών που παρέχονται κατά

τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Συνδρομή παραχωρησιούχων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Κατά την εκδήλωση κινδύνου πολιτικής προστασίας και για την επίτευξη άμεσων αποτελεσμάτων κατά τη διαδικασία διάσωσης των πληττόμενων, κάθε ιδιώτης ανάδοχος δημόσιας σύμβασης παραχώ-

ρησης δυνητικά πληττόμενης υποδομής εντός της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής όπου εκδηλώνεται ο κίνδυνος, υποχρεούται να αποστέλλει στο Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Δια-

χείρισης Κρίσεων εκπρόσωπο για την άμεση υποβοήθηση του συντονιστικού του έργου (α 41 ν.5075/2023).

Μισθώσεις σε περίπτωση κατάστασης ανάγκης

Με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Τουρισμού και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, έπειτα από δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από το

Υπουργείο Τουρισμού, και κατά παρέκκλιση κάθε εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων ή μισθώσεων του Ελληνικού Δημοσίου, είναι δυνατόν να αποφασίζεται με τη διαδικασία της διαπραγματεύσεως χωρίς προηγούμενη δημοσίευση ή μίσθωση κύριων ή μη κύριων

τουριστικών καταλυμάτων του α 1 παρ 2 ν.4276/2014, στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, για την κάλυψη των αναγκών των πληττόμενων από κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή από επικείμενο κίνδυνο (α 47 ν.5075/2023).

Συμφωνίες πλαίσιο που συνάπτει η ΓΔΔΣ ως ΕΚΑΑ

Εκδόθηκε η με αριθμό πρωτ. 120369/14.12.2023 εγκύκλιος του Υπουργού Ανάπτυξης, με την οποία παρέχονται οδηγίες στις αναθέ-

τουσες αρχές, οι οποίες εντάσσονται ως αγοραστές στις συμφωνίες πλαίσιο που προκηρύσσει η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων,

ως Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών, σύμφωνα με το α 41 παρ 1β ν.4412/2016.

Καθορισμός ΔΤΚ Δεκεμβρίου 2023

Εκδόθηκε η με αριθμό πρωτ. 120195/14.12.2023 εγκύκλιος του Υπουργού Ανάπτυξης με αντικείμενο τον καθορισμό του Δείκτη Τιμών

Καταναλωτή, που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της αναπροσαρμογής του τιμήματος συμβάσεων προμηθειών (α 53 παρ 9-9α

ν.4412/2016), και συγκεκριμένα για παραδόσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τον μήνα Δεκέμβριο του έτους 2023.

Διεύρυνση του ελέγχου ΔΑΠ και ΔΑ ΣΣ ΚΑΠ

Τροποποιείται το α 38 παρ 2 ν.4914/2022 σχετικά με τις ελεγκτικές αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής Προγραμμάτων και της Διαχειριστικής Αρχής του

Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Ο έλεγχος καταλαμβάνει πλέον και τις συμφωνίες πλαίσιο που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των προγραμμά-

των ή του ΣΣ ΚΑΠ (α 7 ν.5079/2023). Η διαδικασία του ελέγχου ρυθμίζεται με υπουργική απόφαση (α 8 ν.5079/2023).

Ορισμός ΙΦΕ σε συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις του Υπουργείου Υγείας

Προβλέπεται ότι σε συμβάσεις έργων και μελετών του Υπουργείου Υγείας, που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και των οποίων η διαδικα-

σία ανάθεσης ή η ωρίμανση έχει ανατεθεί στο ΤΑΙΠΕΔ, το τελευταίο διενεργεί με βάση τον κανονισμό του διαδικασίας ανάθεσης για την επιλογή ΙΦΕ μέχρι 31.12.2025,

σύμφωνα και με όσα αναλυτικότερα θα οριστούν με σχετική ΚΥΑ (α 18 ν.5079/2023).

Νομολογία ΔΕΕ

C-441, 443/22, 07.12.2023, Obshtina Razgrad

Δεν απαιτείται έγγραφος τύπος για την ουσιώδη τροποποίηση δημόσιας σύμβασης. Δεν συνιστούν απρόβλεπτες περιστάσεις οι συνθήκες μετεωρολογικές συνθήκες και οι κανονιστικές απαγορεύσεις που έχουν δημοσιευθεί εκ των προτέρων.

ουσιώδης τροποποίηση δημόσιας σύμβασης (α 72 παρ 1 στ ε και παρ 4 οδηγίας 2014/24) – έγγραφος τύπος – έννοια απρόβλεπτων περιστάσεων (α 72 παρ 1 στ γ σημ ι οδηγίας 2014/24)

Προκειμένου να χαρακτηριστεί η τροποποίηση μιας δημόσιας σύμβασης ως ουσιώδης, κατ' άρθρο 72 παρ 1 στ ε και παρ 4 της οδηγίας 2014/24, δεν απαιτείται τα συμβαλλόμενα μέρη να έχουν υπογράψει γραπτή συμφωνία με αντικείμενο τη σχετική τροποποίηση, αλλά, αντίθετα, η κοινή βούληση για την τροποποίηση μπορεί να συναχθεί, μεταξύ άλλων, από άλλα γραπτά στοιχεία προερχόμενα από τα μέρη. Η τροποποίηση σύμβασης αποτελεί δε πάντοτε προϊόν συναίνεσης των μερών. Συνθήκες μετεωρολογικές συνθήκες και κανονιστικές απαγορεύσεις εκτέλεσης εργασιών που έχουν δημοσιευθεί εκ των προτέρων δεν συνιστούν απρόβλεπτες περιστάσεις.

C-66/22, 21.12.2023, Infraestruturas de Portugal και Futrifer Indústrias Ferroviárias

Είναι υποχρεωτική η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών των προαιρετικών λόγων

Οδηγία 2014/24 – α 57 παρ 4 εδ α περ δ – οδηγία 2014/25 – α 80 παρ 1 – προαιρετικοί λόγοι αποκλεισμού – υποχρέωση μεταφοράς στην εθνική έννομη τάξη – αποκλειστική αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής για την κρίση επί των προαιρετικών λόγων αποκλεισμού – αποφάσεις εθνικής αρχής ανταγωνισμού για παραβιάσεις των κανόνων περί ανταγωνισμού – αρχή της αναλογικότητας – αρχή της χρηστής διοίκησης – υποχρέωση αιτιολόγησης

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να μεταφέρουν στην εσωτερική έννομη τάξη τους προαιρετικούς λόγους αποκλεισμού του α 57 παρ 4 της Οδηγίας 2014/24, προβλέποντας είτε τη δυνατότητα, είτε την υποχρέωση εφαρμογής τους από τις αναθέτουσες αρχές. Τούτο, διότι ο ενωσιακός νομοθέτης ανέθεσε αποκλειστικά και μόνο στις τελευταίες την εκτίμηση περί της συνδρομής ή μη των προαιρετικών λόγων αποκλεισμού. Όμοια κατ' αρχήν ισχύουν και στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25.

Δεδομένων των ανωτέρω, αντίκειται στο α 57 παρ 4 εδ α περ δ της οδηγίας 2014/24 διατάξεις του εθνικού δικαίου, οι οποίες ορίζουν ότι:

α. η δυνατότητα αποκλεισμού της προσφοράς ενός προσφέροντος λόγω της υπάρξεως σοβαρών ενδείξεων περί συμπεριφοράς του δυνάμενης να νοθεύσει τους κανό-

νες ανταγωνισμού υφίσταται μόνον κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στο πλαίσιο της οποίας εκδηλώθηκε τέτοιου είδους συμπεριφορά και

β. η αρμοδιότητα για τη λήψη απόφασης αποκλεισμού οικονομικών φορέων από διαδικασίες συνάψεως δημοσίων συμβάσεων λόγω παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού ανήκει αποκλειστικώς στην εθνική αρχή ανταγωνισμού.

Σε κάθε περίπτωση, η αρχή της χρηστής διοίκησης επιβάλλει να αιτιολογούνται οι αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής περί της συνδρομής ή μη προαιρετικών λόγων αποκλεισμού.

C-480/22, 23.11.2023, EVN Business Service

Προκειμένου να διακριβωθεί εάν μία Κεντρική Αρχή Αγορών είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος από αυτό όπου είναι εγκατεστημένος ο αναθέτων φορέας, κρίσιμος είναι ο τόπος της έδρας αυτών και όχι ο τόπος εγκατάστασης τρίτης οντότητας που ασκεί τον έλεγχό τους. Η παραπομπή της ως άνω διάταξης στην εφαρμογή του δικαίου του κράτους μέλους όπου εδρεύει η ΚΑΑ καλύπτει και το ουσιαστικό και το δικονομικό δίκαιο.

οδηγία 2014/25 – α 57 – διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων με τη συμμετοχή αναθετόντων φορέων από διαφορετικά κράτη μέλη –

συνεργασία αναθετόντων φορέων από διαφορετικά κράτη μέλη – διασυνοριακές διαδικασίες ανάθεσης – α 57 παρ 3 – αναθέτων φορέας που εδρεύει σε κράτος μέλος διαφορετικό από την κεντρική αρχή αγορών – εφαρμοστέο δίκαιο – Οδηγία 92/13

Κατά την αληθή έννοια του α 57 παρ 3 της Οδηγίας 2014/25:

α) Μία Κεντρική Αρχή Αγορών (ΚΑΑ) είναι «εγκατεστημένη σε

άλλο κράτος μέλος» εάν έχει την έδρα της σε διαφορετικό κράτος μέλος από αυτό του αναθέτοντος φορέα, υπέρ του οποίου παρέχει κεντρικές δραστηριότητες αγορών, ανεξαρτήτως του τόπου όπου έχει ενδεχομένως την έδρα της μια τρίτη οντότητα που ελέγχει είτε τον αναθέτοντα φορέα είτε την ΚΑΑ

β) ο κανόνας συγκρούσεως νόμων, κατά τον οποίο η παροχή κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών από

ΚΑΑ πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη (εδρεύει) η ΚΑΑ καλύπτει, εκτός από τους κανόνες ουσιαστικού δικαίου του προσυμβατικού σταδίου, και τις διαλαμβανόμενες στην οδηγία 92/13 διαδικασίες προσφυγής που είναι συναφείς με τις δραστηριότητες αυτές, εφόσον η ΚΑΑ έχει αναλάβει τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης.

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ) λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική υποστήριξη κατά τη

δημοπράτηση δημοσίων συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24 & 2014/25. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδοτεί μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

ΕΕΕυρΔ

**ελληνική επιθεώρηση
ευρωπαϊκού δικαίου**
revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

2/2023
Τόμος 43
Απρίλιος - Ιούνιος

Ψήφισμα του ΚΔΕΟΔ για τον θάνατο του Καθηγητή της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ, Ευάγγελου Βασιλακάκη

Άρθρα

Β. Σπ. Δούκα
Αλγοριθμική διοίκηση: Η άσκηση των εργοδοτικών εξουσιών με την χρήση αλγορίθμων στις παραδοσιακές επιχειρήσεις

Δ. Β. Σκιαδάς
Προστασία Οικονομικών Συμφερόντων της ΕΕ στη διαχείριση του Ταμείου Ανάκαμψης: Ο δύσκολος έλεγχος της ισορροπίας μεταξύ ευελιξίας, συμμόρφωσης και επίδοσης

Γ. Ν. Θεοδόσης
Η προστασία από την απόλυση στον ΑΕΚΧ και στον ΧΘΔΕΕ

Επισκόπηση Νομολογίας

- ΔΕΕ - ΓεΔΕΕ (Μάρτιος - Μάιος 2023)
- ΕΔΔΑ (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2023)

Σχολιασμένη Νομολογία

- Ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά σε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης
- Προσωρινή αναστολή εκτέλεσης ΕΕΣ για σοβαρούς λόγους υγείας
- Ιδιωτική ζωή και ενισχυμένη προστασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών
- Αναρμοδιότητα του ΕΣΡ βάσει της εθνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας να επιβάλλει πρόστιμα σε παρόχους τηλεοπτικών εκπομπών αποκλειστικά μέσω διαδικτύου

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημοσίων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

**Μονάδα Παρακολούθησης
Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)**
Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 486 914, Fax: 2310 476 105
E-mail: mopadis@cieel.gr
<http://mopadis.cieel.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης